

REALIYALAR SEMANTIKASINING TARJIMA MATNLARDAGI IFODASI

Zulxumor Turdiyevna Xolmanova

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti
professori, filologiya fanlari doktori

zulxumor-uzmu@mail.ru

Ziyoda Movlon qizi Kasimova

O‘zbekiston Milliy universiteti tayanch doktoranti

kasimova_ziyoda1993@mail.ru

ANNOTATSIYA

Maqolada realiya birlik, realiyalarning turlicha tavsifi, realiyalarning madaniy xususiyatlarni yoritishdagi o‘rni yoritilgan. Realialarni tarjima qilish usullari, xususan, transliteratsiya haqida so‘z yuritilgan. Realialarning atamalardan farqi ochib berilgan. Transliteratsiya usulida tarjima qilingan o‘zbek tiliga xos realiya birliklar tahlil qilingan. Ularning semantik xususiyatlari izohlangan. Realiya birliklar semantikasining xalq dunyoqarashi, turmush tarzi, madaniy munosabatlar bilan aloqadorligi ta’kidlangan. Realialarning transliteratsiya usulidagi tarjimasini badiiy matn yaratilgan til boyligi sifatida tarjima tiliga o‘zlashtirilishi, lug‘at boyligini oshirishi, milliy koloritni aks ettirishi misollar orqali ko‘rsatib berilgan. Realiya birliklar semantikasi, realiyalar tarjimasiga doir tadqiqotlar doirasini kengaytirish muayyan tilning ichki taraqqiyot xususiyatlarni o‘rganishda, madaniyatlararo munosabatlarni yoritishda amaliy ahamiyat kasb etishi qayd etilgan.

Kalit so‘zlar: antropotsentrik paradigma, lingvokulturologiya, realiya, realiya birlik, atama, badiiy matn, tarjima, transliteratsiya, madaniyatlararo munosabat, leksema, semantika, milliy kolorit.